

Q&A: NAJČEŠĆA PITANJA UPUĆENA FAKULTETU FEFA I ODGOVORI

1. Da li Fakultet ima saradnju sa fakultetima u inostranstvu?

Fakultet FEFA ima uspostavljenu saradnju sa fakultetima, univerzitetima i akademskim institucijama u inostranstvu. Taj proces je u toku i stalno se razvija. FEFA ima sporazum o saradnji sa Institutom za strategiju i konkurentnost sa Harvardskog Univerziteta, po kom osnovu se deo nastave na master studijama na Fakultetu FEFA odvija prema programu sa Harvardske poslovne škole.

2. Da li je diploma međunarodno priznata?

Međunarodno priznavanje diploma, kao javnih isprava o stečenom zvanju na nekom od fakulteta i univerziteta, regulisano je propisima zemlje u kojoj se konkuriše i pravilima studija same ustanove koja vrši priznavanje diplome. U tom smislu važe zakoni zemlje u kojoj se želi nastaviti studiranje.

Međutim, sprovođenjem Bolonjskog procesa, čiji je jedan od najvažnijih ciljeva stvaranje jedinstvenog evropskog obrazovnog prostora, vrši se ujednačavanje uslova studiranja i kreira prepoznatljiva struktura studentskih programa. FEFA je u potpunosti prihvatila od početka svog osnivanja kriterijume i principe koje promovise Bolonjska deklaracija i u tom smislu je bila i ostala lider sprovođenja Bolonjske deklaracije u Srbiji. Time je našim studentima bila olakšana mobilnost i nastavak studija na drugim fakultetima.

3. Da li Fakultet FEFA ima saradnju sa državnim fakultetima u zemlji?

FEFA se zalaže za međusobnu saradnju svih fakulteta i univerziteta u zemlji, bez obzira na vlasničku strukturu, ukoliko su oni zainteresovani za pružanje visokokvalitetnog obrazovanja. Afirmišući taj tip saradnje do sada su sledeći državni fakulteti potpisali sa Fakultetom FEFA sporazume o saradnji na bazi kojih se razvija međusobna uspešna saradnja:

1. Fakultet tehničkih nauka, Univerzitet u Novom Sadu
2. Fakultet političkih nauka, Univerzitet u Beogradu
3. Fakultet organizacionih nauka, Univerzitet u Beogradu

U pripremi je potpisivanje sporazuma sa još nekoliko državnih fakulteta.

4. Ko su profesori na Fakultetu FEFA?

Na Fakultetu FEFA nastavu izvode najeminentniji profesori sa dugogodišnjom akademskom i konsultantskom karijerom: prof. dr Mihailo Crnobrnja, dekan, prof. dr Goran Pitić, predsednik Saveta FEFA, prof. dr Nebojša Savić, prof. dr Dušan Vujović, prof. dr Milica Bisić, prof. dr Gordana Matković, prof. dr Snežana Popovčić-Avrić, prof. dr Ana S. Trbović, prof. dr Steva Vasiljev, prof. dr Mirosljub Hadžić, prof. dr Olga Cvetanović, doc. dr Marija Džunić, doc. dr Goranka Knežević, doc. dr Lepa Babić, doc. dr Iskra Maksimović, dr Vladimir Krulj, dr Katarina Melić, mr Zoran Čajka i dr.

5. Koji studijski programi postoje na Fakultetu FEFA?

FEFA izvodi osnovne i diplomske akademske studije - master koje osposobljavaju studente za razvoj i primenu naučnih i stručnih dostignuća. Osnovne akademske studije su studije prvog stepena, a diplomske akademske studije - master su studije drugog stepena.

FEFA je akreditovana 20.08.2008. kao visokoškolska ustanova za izvodjenje nastave na osnovnim akademskim i diplomskim akademskim studijama – master studijama za studijske programe EKONOMIJA I MENADŽMENT.

FEFA je u postupku pripreme za akreditaciju i trećeg ciklusa koji je vezan za doktorske studije. FEFA.

6. Vrste studija i studijskih programa na Fakultetu FEFA

Studijski program je skup obaveznih i izbornih studijskih predmeta, sa sadržajem - silabusom, čijim se savladavanjem obezbeđuju neophodna znanja i veštine za sticanje diplome odgovarajućeg nivoa i vrste studija.

FEFA svoju delatnost u oblasti visokog obrazovanja ostvaruje kroz akademske studije koji osposobljava studente za razvoj i primenu kako naučnih, tako i stručnih dostignuća.

Specifičnost studija na Fakultetu FEFA je u tome što se studentima obezbeđuje sticanje kako akademskih znanja, koja su im potrebna da mogu uspešno obavljati poslove u najprestižnijim firmama, tako i veština, kako bi po zaposlenju znali da primene stečena znanja i veštine. Ovako stečene kompetencije omogućavaju našim studentima da se na tržištu rada razlikuju od drugih kandidata prilikom zapošljavanja, a na radnom mestu im omogućava uspešnije rešavanje postavljenih radnih zadataka.

7. Koja se zvanja stiču?

Po završetku trogodišnjih osnovnih akademskih studija, student stiče fakultetsku diplomu, odnosno zvanje EKONOMISTA ili MENADŽER u zavistnosti od studijskog programa koji je izabrao. Student po ovom osnovu ostvaruje 180 ESPB bodova i uz diplomu dobija dodatak diplome koji obezbeđuje evropski transfer kredita i nastavak studija na evropskim i svetskim univerzitetima i fakultetima.

Po završetku trogodišnjih osnovnih studija student može da upise master studije u trajanju od dve godine i tako stekne dodatnih 120 ESPB bodova i zvanje MASTER EKONOMISTA ili MASTER MENADŽER.

Student ima mogućnost da nakon zvršene prve godine master studije odnosno akumuliranih 240 ESPB bodova stekne zvanje DIPLOMIRANI EKONOMISTA odnosno DIPLOMIRANI MENADŽER.

8. Koje se kompetencije stiču?

Kompetencije su važan element obrazovnog sistema na Fakultetu FEFA. To Fakultet FEFA razlikuje od drugih visokoškolskih institucija u Srbiji. Od početka svog rada FEFA je, sledeći principe reforme evropskog sistema visokog obrazovanja i Bolonjske deklaracije, postavila kao osnov svog sistema obrazovanja sticanje ključnih kompetencija tokom studija. Kompetencije koje se stiču zavise od studijskog programa za koji se student opredeli i proistižu iz znanja i veština koje studenti stiču u obrazovnom procesu.

9. Kako se vrši bodovanje kandidata prilikom upisa?

Izbor kandidata za upis u prvu godinu osnovnih studija obavlja se prema opštem uspehu postignutom u srednjoj školi i prema rezultatu postignutom na prijemnom ispitu (upisnom testiranju).

RANG LISTA se sačinjava prema ukupnom broju bodova svakog kandidata po utvrđenim merilima. Kandidat može osvojiti najviše **100 bodova**.

Pod **opštim uspehom** u srednjoj školi podrazumeva se zbir prosečnih ocena iz svih predmeta u svim razredima, pomnožen sa 2 (dva). Po ovom osnovu kandidat može steći **najviše 40 bodova**. Opšti uspeh u srednjoj školi računa se zaokruživanjem na dve decimale. Rezultat koji kandidat postiže na **upisnom testiranju**, ocenjuje se od **0 do 60** bodova.

10. Koji su uslovi za upis na I godinu studija?

U prvu godinu osnovnih studija može se upisati lice koje ima srednje obrazovanje. Za kandidate koji konkurišu obavezno je sprovođenje upisnog testiranja.

Kandidati koji su srednje škole završili u inostranstvu, moraju izvršiti nostrifikaciju stečenih diploma. Nostrifikaciju vrši isključivo Ministarstvo prosvete Republike Srbije.

11. Zašto se organizuje i šta obuhvata upisno testiranje?

Upisna procedura na Fakultetu FEFA koncipirana je tako da se prijemni ispit sprovodi putem **upisnog testiranja**. Na ovaj način se omogućava kvalitetan izbor kandidata koji će uspešno studirati i ostvariti dobre rezultate. Time se osvaruje najvažniji cilj Fakulteta FEFA - privući kvalitetne studente, pružiti im visoko kvalitetno obrazovanje. Uz praktičan rad tokom studija u firmama i bankama studenti se pripremaju za buduće zaposlenje.

Upisnom politikom Fakulteta FEFA predviđeno je da svi kandidati moraju da prođu upisno testiranje i dobiju svoje mesto na rang listi. Upisno testiranje se sastoji iz tri (3) testa zatvorenog tipa – to znači da se od ponudjenih odgovora kandidat opredeljuje za jedan zaokruživanjem:

1. **Test opšte kulture** obuhvata opšta znanja i veštine kandidata koje su uskladjene sa uzrastom i srednjim obrazovanjem; ovaj test obuhvata srednješkolsko gradivo iz sledećih oblasti: društvene nauke, civilizacija, država, istorija, kultura, umetnost, tehnologija, mladi. Ovo je standardizovani test koji omogućava proveru opštih znanja učenika ovog uzrasta.
2. **Test opštih znanja iz ekonomije i menadžmenta** obuhvata opšta znanja koja treba da ima srednjoškolac koji upisuje fakultet iz oblasti primenjene ekonomije i menadžmenta. Nivo tog znanja odgovara onom gradivu koje se uči u srednjim školama.
3. **Test provere kreativnih sposobnosti kandidata** pripremljen je za ovaj uzrast i odnosi se pre svega na njihove sposobnosti u pogledu timskog rada, veštine komunikacija, izražavanja svojih stavova, prezentacije i rešavanja problema.

Sva tri testa su standardizovanog zatvorenog tipa i obavljaju se pismeno. Sistem upisnog testiranja nije prijemni ispit u klasičnom smislu, nije kvalifikacioni ispit i nije eliminatoran. To jeste selekcionni ispit, a to znači da svi kandidati koji prođu upisno testiranje dobijaju odgovarajući broj bodova i samim tim mesto na rang listi.

12. Šta su to opšta znanja iz ekonomije i menadžmenta i šta obuhvataju na upisnom testiranju?

Da bi se kandidatima olakšalo polaganje ovog dela upisnog testiranja, sačinjen je priručnik za upisno testiranje, uključujući i tačne odgovore. Na upisnom testiranju se dobija 20 slučajno izabranih pitanja iz priručnika. Ovaj priručnik se može preuzeti sa web site-a FEFA.

13. Iz kojih oblasti se vrednuju nagrade osvojene na republičkim takmičenjima?

Od upisnog testiranja **oslobodjeni su kandidati koji su osvojili neku od prve tri nagrade** na državnom ili međunarodnom takmičenju. Ovim kandidatima se upisno testiranje automatski vrednuje sa maksimalnim brojem bodova – 60. Kandidati koji imaju **maksimalan broj bodova (40 bodova) u okviru opšteg uspeha** u srednjoj školi **oslobodjeni su polaganja testa opštih znanja iz ekonomije i menadžmenta i provere kreativnih sposobnosti kandidata** i po ovom osnovu im se pripisuje maksimalnih 40 bodova, ali **polazu test opšte kulture** koji se vrednuje sa maksimumom od 20 bodova.

14. Da li je rang lista jedinstvena?

Da, rang lista je jedinstvena i formira se prema ukupnom uspehu svakog kandidata pojedinačno, a na osnovu ukupnog broja bodova koje kandidat osvoji na upisnom testiranju i na osnovu broja bodova koje dobija na osnovu uspeha iz srednje škole.

15. Ko će biti upisan ako dvoje poslednjih kandidata na rang listi imaju isti broj bodova?

U toj situaciji biće primljena oba kandidata, odnosno svi kandidati koji imaju isti broj bodova.

16. Prelazak sa drugih fakulteta i horizontalna mobilnost studenata?

U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Evropskim sistemom prenoša i akumulacije bodova (ESPB), studenti koji pohađaju EKONOMSKE, DRUŠTVENO-HUMANISTIČKE I NJIMA SRODNE AKADEMSKE STUDIJSKE PROGRAME na drugim visokoškolskim ustanovama mogu studije nastaviti na FEFA fakultetu ukoliko su na srodnim fakultetima do sada ostvarili najmanje:

- 37 ESPB bodova (upisuju II godinu) ili
- 74 ESPB bodova (upisuju III godinu).

Student kome se odobri nastavak studija mora steći minimum 90 ESPB bodova na Fakultetu FEFA. Ova mogućnost važi do popune slobodnih mesta.

17. Šta je sve uključeno u školarinu i da li su udžbenici uključeni u školarinu?

FEFA se obavezuje da studentu pruži sledeće usluge koje pokriva školarina:

1. Organizacija i realizacija nastave (predavanja, vežbe, konsultacije, prethodne provere znanja i dr.) prema nastavnom planu i programu;
2. Organizovanje i sprovođenje polaganja ispita;
3. Organizovanje pojedinih obrazovnih oblika van nastavnog plana (seminari, kursevi, pojedinačna predavanja, gostujući predavači i dr.);
4. Organizovanje stručne prakse za 15 najboljih studenata po generaciji prema nastavnom planu;
5. Organizovanje odgovarajućih vannastavnih aktivnosti studenata i dr.

U cenu školarine nisu uključeni troškovi nabavke udžbenika, uverenja o položenim ispitima, uverenja o diplomiranju, prijava diplomskog rada, troškovi izrade diplome, prevodjenje dokumentacije na engleski jezik, kao i troškovi drugih radnji po zahtevu studenta. Ove usluge Fakultet pruža prema cenovniku usluga Fakulteta.

18. Kako se vrši izbor kandidata prema studijskim oblastima?

Svake godine FEFA raspisuje konkurs za upis sa definisanim brojem kandidata po svakom studijskom programu. Upis se vrši na bazi rang liste do popune konkursom raspisanog broja studenata.

19. Da li studenti mogu da koriste besplatan internet tokom studija?

Da, ali do određenog broja sati utvrđenog jedinstveno za sve studente.

20. Da li studenti Fakulteta FEFA imaju svoje e-mail adrese?

Da. Svaki student FEFA dobija svoju mail adresu u okviru Web mail servisa FEFA koji je dostupan sa svih mreža i ima svoj password. Od studenata se očekuje da svakodnevno proveravaju poruke kako bi prikupili sve relevantne informacije vezane za studije i studentske događaje na FEFA.

21. Šta je karijerno vodjenje studenata?

Karijerno vođenje i savetovanje je usluga kojom se pojedincu pomaže da proceni svoje sposobnosti, interesovanja i vrednosti, da dobije informacije o mogućnostima dodatnog obrazovanja i zaposlenja, pozicionira sebe na tržištu rada – kako u odnosu na zahteve samog tržišta, tako i u odnosu na sopstvene sposobnosti, interesovanja i iskustvo.

FEFA je u cilju stvaranja optimalnih uslova za izgradnju vrhunskih poslovnih karijera svojih studenata po njihovom sticanju odgovarajućih znanja i uspešnom razvoju kompetentnosti organizovala niz aktivnosti za njihovo KARIJERNO VODJENJE tokom cele njihove profesionalne karijere.

22. Kako se vrši ocenjivanje i polaganje ispita na Fakultetu FEFA?

Valorizacija uspeha studenata koji se primenjuje na Fakultetu FEFA sadrži sledeće elemente:

- Studenti su dužni da obavezno posećuju nastavu; izuzetno, student može odsustvovati tri puta sa predavanja i tri puta sa vežbi.
- Uspešnost studenta tokom nastave u savladavanju pojedinog predmeta kontinuirano se prati tokom nastave i izražava u poenima koji se akumuliraju.
- Student može ostvariti najviše 100 poena, a to odgovara oceni 10.
- Uspeh studenta u savladavanju gradiva u okviru svakog predmeta izražava se ocenom od 5 (nije položio) do 10 (odličan) i to na sledeći način:
 - 51-60 poena - ocena 6
 - 61-70 poena - ocena 7
 - 71-80 poena - ocena 8
 - 81-90 poena - ocena 9
 - 91-100 poena - ocena 10
- Poeni se akumuliraju na osnovu:
 - i. Predispitnih obaveza koje obuhvataju: redovno prisustvo nastavi, aktivno učešće u nastavi, kolokvijum i izradu i prezentaciju seminarskog rada;
 - ii. Ispitnih obaveza, odnosno testa koji se polaže u ispitnom roku.
 - iii. Konačna ocena se dobija sabiranjem poena koje student osvoji ispunjavanjem svih predviđenih predispitnih i ispitnih obaveza.

23. Pravila studiranja i uslovi za upis naredne godine

Student može upisati drugu godinu studija ukoliko je ostvario najmanje 37 ESPB bodova iz prethodne godine studija, odnosno 74 ESPB za upis u III godinu studija. Studijskim programom se propisuje koji su predmeti obavezni za određenu godinu studiranja. Student koji ne položi sve ispite iz tekuće školske godine do početka naredne školske godine, predmete koje nije položio upisuje i sluša ponovo.

24. Pravila polaganja ispita

Po pravilu, ispiti na Fakultetu FEFA polažu se pismeno. Ispitni rokovi su: januarski, aprilski, junski, julski, septembarski i oktobarski.

25. Iz kojih udžbenika se izvodi nastava?

Po pravilu, na Fakultetu FEFA se nastava odvija na bazi najprestižnijih udžbenika na kojima se nastava izvodi na najuglednijim univerzitetima u svetu. Koriste se prevodi koji su objavljeni na srpskom jeziku, kao i prateći materijali.

Na ovaj način je našim studentima omogućeno da nastavu savladaju uz pomoć istih materijala koji se koriste na najprestižnijim univerzitetima u svetu, čime im se omogućava puna mobilnost u okviru evropskog obrazovnog sistema i nastavak studija.

U tom smislu je FEFA razvila svoju izdavačku delatnost i već je prevela nekoliko udžbenika i radi dalje na projektima prevodjenja novih svetski najprestižnijih udžbenika iz oblasti ekonomije i menadžmenta.